

Головбух

***Військовий збір у жовтні 2024-го:
збільшена ставка для працівників
і сплата єдинниками***

Ірина Чигир,

експерт з податкового обліку Експертус
Головбух

1. На які виплати працівників поширюється підвищена ставка
2. Як оподатковувати перехідні виплати: відпускні, лікарняні, дивіденди
3. Хто платитиме військовий збір за звільнених працівників
4. За якими правилами сплачуватимуть збір єдинники

- **ставка 5%** для фізосіб (працівників та гіг-спеціалістів Дія Сіті): там, де зараз 1,5% - буде 5%;
- **1,5 % для військовослужбовців та працівників Збройних Сил, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Головного управління розвідки Міноборони, Нацгвардії, Держприкордонслужби, Управління держохорони, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Державної спеціальної служби транспорту**

- **об'єкт оподаткування військовим збором:** де є ПДФО, там і військовий збір;
- перелік доходів, звільнених від військового збору;
- порядок адміністрування (нарахування, утримання та сплата): утримує податковий агент з доходу фізособи;

Нова ставка

Діє з дня, наступного за днем опублікування Закону

*!!! 5% військового збору утримуйте з виплат, які **нараховуєте** після набрання чинності Закону № 4015*

Доходи, які нарахували до набрання чинності Законом, оподатковуйте за ставкою 1,5 %.

Податковий агент, який **нараховує (виплачує, надає)** оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок із суми такого доходу за його рахунок

підпункт 168.1.1 Податкового кодексу України

Перехідна норма

«Доходи платників військового збору – осіб, визначених пунктом 162.1 статті 162 Податкового кодексу України, нараховані за наслідками податкових періодів до набрання чинності цим Законом, оподатковуються за ставкою військового збору, що діяла до набрання чинності цим Законом, незалежно від дати їх фактичної виплати (надання), крім випадків, прямо передбачених Податковим кодексом України».

1. Аванс нараховуєте в бухобліку:

- до дати набрання чинності Законом № 4015 – утримуєте 1,5% військового збору;
- датою набрання чинності Законом № 4015 та пізніше – 5% військового збору.

2. Аванс не нараховуєте:

- нараховуєте зарплату одного разу і всією сумою за місяць. У жовтні 2024-го – 31.10.2024
- сума військового збору, яку утримуєте та сплачуєте при виплаті зарплати за другу половину жовтня 2024-го:

(сума нарахованої зарплати за жовтень × 5%) – (сума виплаченого аванс у жовтні × 1,5%)

Коефіцієнт, аби компенсувати ВЗ

- **1,04545** – коефіцієнт, на який маєте підвищити зарплату, щоб компенсувати утримання військового збору за новою ставкою:

$$(100\% - (18\% + 1,5\%)) \div (100\% - (18\% + 5\%))$$

Приклад 1. Чи доведеться перераховувати суми утриманого ВЗ із суми відпускних, які нарахували у **вересні**, але за дні жовтня?

Ні, не доведеться. Закон № 4015 має запрацювати із дня, наступного за днем опублікування. Важливим є **дата нарахування сум відпускних**.

Коли запроваджували військовий збір, ДПС в ЗІР (підкатегорія 132.02) пояснювала: з виплат, нарахованих до 03.08.2014, які виплачуються після цієї дати, військовий збір не утримується. Тому немає підстав утримувати військовий збір за ставкою 5% до доходів, які нарахували до дня набрання чинності новим Законом.

Приклад 2. Чи доведеться перераховувати суми утриманого ВЗ із суми відпускних, які нарахували у **жовтні** за дні відпустки із 28.10.2024 по 10.11.2024?

Якщо відпускні нарахували до набрання чинності Законом № 4015, то застосували ставку 1,5%. Відсутні підстави застосувати іншу ставку військового збору.

В Додатку 4ДФ всю суму відпускних показуєте у місяці їх фактичного нарахування в бухобліку. За місяцями не розподіляєте. До того сума відпускних разом із іншими зарплатними виплатами за звітний місяць згорнуто показується однією сумою з ознакою доходу «101»

Чи перерозподіляти суми доходу

«Якщо платник податку отримує доходи у вигляді заробітної плати за період її збереження згідно із законодавством, у тому числі **за час відпустки або перебування платника податку на лікарняному**, то з метою визначення граничної суми доходу, що дає право на отримання податкової соціальної пільги, та в інших випадках їх оподаткування, такі доходи (їх частина) відносяться до відповідних податкових періодів їх нарахування»

абз. третій підпункту 169.4.1 ПК

Приклад 3. Чи доутримувати військовий збір із винагороди за цивільно-правовим договором за вересень 2024 року, якщо виплату провели 17.10.2024?

Ні. Якщо акти виконаних робіт (наданих послуг), датовані останнім днем вересня і в обліку нарахували ці виплати за вересень 2024-го, утримали військовий збір за ставкою 1,5%. Факт виплати винагороди за цивільно-правовим договором у жовтні не впливає на порядок утримання військового збору.

Якщо Закон набере чинності наприкінці жовтня 2024-го і останнім днем жовтня закриватимете акти виконаних робіт (наданих) послуг, то діє нова ставка військового збору. Тому до таких нарахованих доходів за жовтень застосовуватимете нову ставку військового збору.

Приклад 4. Працівника звільнили 17.10.2024. При звільненні нарахували зарплату за фактично відпрацьований час та компенсацію за невикористані дні щорічної відпустки. Чи доутримувати збір після набрання чинності Законом?

Ні. На дату звільнення нараховуєте суму зарплату працівнику та проводите остаточний з ним розрахунок. Застосовуєте діючу на дату звільнення ставку військового збору. Закон № 4015 діє з дня, наступного за днем його опублікування. Не потрібно робити перерахунки з виплат працівникам, яких звільнили до цієї дати.

Приклад 5. *За якою ставкою утримувати військовий збір із суми лікарняних, які відкриті до дня набрання чинності новим Законом, але оплачені після цієї дати?*

При утриманні військового збору важливо, якою датою нарахували лікарняні. Дата відкриття й закриття лікарняного, а також прийняття рішення про його оплату не має значення.

Якщо лікарняний нараховуєте датою набрання чинності Законом № 4015 та пізніше, застосовуєте військовий збір за ставкою 5%.

Приклад 6. За якою ставкою утримувати військовий збір із суми донарахованих доходів за минулі періоди?

Якщо донараховуєте виплату до дати набрання чинності Законом № 4015, з них утримуєте військовий збір за ставкою 1,5%. Надалі жодні перерахунки не проводите.

Коли дата, якою донараховуєте суми зарплати, припадає на день, коли вже діє Закон № 4015, утримуєте військовий збір за новою ставкою 5%.

Приклад 7. У вересні нарахували дивіденди учасникам. Сплатили податки та частково виплатили дивіденди. Решта виплати буде відбуватись до кінця 2024 року, протягом трьох місяців. Як в такому випадку буде врахований військовий збір, в контексті прийнятого закону про збільшення його до 5%?

Застосовуйте ту ставку ПДФО та військового збору, яка діяла на момент нарахування доходу. Перерахунок робити не потрібно.

Військовий збір утримуйте, коли нараховуєте дохід фізособі. Якщо нарахували, **але не виплатили** (не надали) платникові податку оподатковуваний дохід, податок, що підлягає утриманню з такого нарахованого доходу, сплатіть у строки, встановлені для **місячного податкового періоду** (пп. 168.1.5 ПК).

Військовий збір для платників ЄП

Група	Ставка	Строки
1, 2 та 4 групи (фізособи)	10% мінзарплати (станом на 01.01 звітнього року)	Вперше за жовтень 2024 року Авансом не пізніше 20- го числа (включно) поточного мі- сяця
3 група (ФОП та юрособи)	1 % від доходу ЄП	З 01.10.2024, тобто зі сплати за ІV квартал 2024 (до 19.02.2025)

Якщо Закон № 4015 набере чинності після 20.10.2024, то найімовірніше податківці наполягатимуть на сплаті авансових внесків за жовтень та листопад 2024-го не пізніше 20.11.2024.

Проте дочекаймося роз'яснень ДПС. Адже саме податкові органи нарахують суми авансових внесків з військового збору.

Не має звільнення для ФОПів на ЄП першої і другої груп із податковою адресою на територіях бойових дій або тимчасово окупованих територіях.

Приклад 8. Основне місце роботи на підприємстві у юридичної особи. Підприємство сплачує за даного працівника (який є ФОП) всі податки. Тому як ФОП, ЄСВ не сплачує. ФОП 2-ї групи на єдиному податку, чи потрібно йому буде сплачувати військовий збір за Законом № 4015?

Сплата роботодавцем військового збору із зарплати **не звільнить** від **обов'язку** сплатити збір як підприємець.

Не має значення чи був у ФОП дохід у відповідному місяці, чи здійснював він узагалі діяльність у цьому місяці. Якщо він хоч день у місяці був платником єдиного податку, то має сплатити військовий за цей місяць у повній сумі.

- **5 % - доходи ФОП починаючи з дня, наступного за днем опублікування Закону.**
- **Перехідних правил не встановили.**
- **Сплата ВЗ за підвищеною ставкою буде у травні 2025 року — під час кінцевого розрахунку за 2024 рік**
- **Авансовий платіж за III квартал 2024 (не пізніше 19 жовтня 2024) - за старою ставкою ВЗ 1,5 %**

- Фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, остаточний розраховують ПДФО, а з ним і військовий збір, за **звітний податковий рік** в податковій декларації (п. 178.7 ПК).
- Підвищена ставка – **за наслідками декларування за 2024 рік** (до 01.05.2025).
- Сплата військового збору - до 01.08.2025.

- **Юрособи.** Тоді застосовуватиме військовий збір за ставкою 5% до доходів, нарахованих фізособам, із дати, коли Закон № 4015 запрацює.
- **ФОП.** Будете сплачувати військовий збір залежно від того, до якої групи платників ЄП відноситесь, або ж за правилами для ФОП на загальній системі.

Передплатіть е-
журнал

Головбух

0 800 21 12 20